

Fiskeristyrelsen inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk, samt

Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Aarhus, den 28. april 2020

Klage over Tilladelse til fiskeri og hjemtagning af laks i Skjern Å vandsystem 2020, sagsnr. 20-43120-000003

Der klages over Fiskeristyrelsens afgørelse af 1.4.2020 om tilladelse til fiskeri og hjemtagning af laks i Skjern Å vandsystem 2020 i forhold til miljøvurdering og iagttagelse af habitatregler, klageregler mm.

Klagen er fremsat på vegne af medlemmer hos Dansk Akvakultur herunder relevante lodsejere, og vi antager at klagenævnet vil behandle sagen, idet vi finder, at den er behæftet med væsentlige fejl og mangler herunder klageregler, samt at afgørelsen afviger væsentligt i forhold til klagenævnets andre afgørelser vedr. habitatregler f.eks. i sager om habitatscreening i DNS og Dansk Sportsfiskerforbunds klager over hhv. Onsevig Havbrug (MFKN 13.3.2018) og Langsand Laks (MKN 9.1.2013).

I afgørelsen er kun ansøger klageberettiget. Afgørelsen burde jf. gældende EU-regler og Aarhus konventionen medføre, at øvrige herunder interesseorganisationer og relevante lodsejere var klageberettiget.

Baggrunden for vores klage er, at det er i vores medlemmers interesse at sikre god økologisk tilstand og gunstig bevaringsstatus for laks i forhold til habitat- og vandrammedirektivets krav, samt at sikre at reglerne iagttages ens uafhængig af sag og ansøger. Med nærværende afgørelse er vi bekymret for opnåelse af gunstig bevaringstilstand for den vilde bestand af laks, samt om habitatreglerne anvendes på lige vilkår i alle sager.

Fiskeristyrelsen har den 1.04.2020 meddelt tilladelse til fiskeri og hjemtagning af 470 stk. laks (10% af den estimerede opgang) samt ubegrænset catch and release på den ellers fredede laks i Skjern Å vandsystem. Det fremgår af afgørelsen, at den er givet på baggrund af rådgivning fra DTU-Aqua, der både har til formål at sikre at den naturlige bestand udvikler sig og at lystfiskerne kan fange og hjemtage laks, samt under hensyn til de internationale naturbeskyttelsesområder. Desuden fremgår, at Departementet har udarbejdet en væsentlighedsvurdering (screening) i henhold til habitatdirektivets artikel 6. Afgørelsen nævner ikke udfaldet af denne screening, ligesom screeningen ikke er vedlagt afgørelsen.

Laks indgår i udpegningsgrundlaget for Skjern Å, habitatområde H 61 i Natura 2000-område 68. Laksen har ikke en selvreproducerende bestand, der opfylder målsætningen og er ikke i gunstig bevaringsstatus, og halvdelen af de laks, der vandrer ind for at gyde i Skjern Å-systemet, stammer fra udsætninger. Smoltudtrækket fra naturlig reproduktion er ifølge DTU Aquas opgørelser reelt faldende (ca. 5000-7000 i 2016/2017) og langt fra målopfyldelsen om mindst 25.000 smolt fra naturlig gydning.

På trods af dette har Departementet i screeningen af 30.3.2020 vurderet, at en aktivitet, der direkte og forsætligt fanger og dræber 10% af en opgangsårgang af laks samt fanger og genudsætter (catch and release) en større andel af laks uden at arten er i gunstig bevaringsstatus ikke medføre en risiko for skade på

habitatarten (den vilde bestand af laks). Dette finder vi er i modsætning til intentionerne i habitatreglerne jf. bl.a. udkast til habitatvejledning¹.

For catch and release at der ikke er et tilstrækkeligt kendskab til omfanget af de skader, som fiskene bliver påført ved catch and release². Dette burde pga. anvendelse af forsigtighedsprincippet stille spørgsmål ved, om Catch og release skal tillades på en habitatart, hvor der ikke er gunstig bevaringsstatus.

For at ophjælpe laksebestanden og kompensere for det høje fiskeritryk foregår der en række kompenserende foranstaltninger som f.eks. udsætning af yngel. I vurderingen af laksefiskeriets påvirkning er medtaget effekten af de kompenserende foranstaltninger, hvilket er i modsætning til habitatdirektivet art. 6.3 og 6.4. Kompenserende foranstaltninger for afhjælpning af væsentlige påvirkninger på en habitatart skal foregå efter habitatdirektivets artikel 6.4.

Det følger af habitatbekendtgørelsen, at den godkendende myndighed er forpligtiget til at foretage en indledende vurdering af, om det omhandlende projekt i sig selv eller forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt (væsentlighedsvurdering). Kan det med baggrund i objektive kriterier ikke udelukkes, at der kan ske en væsentlig påvirkning, skal myndigheden foretage en nærmere konsekvensvurdering af påvirkningen af Natura 2000-området.

Ud fra ovenstående må det være klart, at det tilladte fiskeri kan påvirke Natura 2000-området væsentligt med direkte forsætlig aflivning af 10% af opgangslaksene samt en ukendt påvirkning ved ubegrænset catch and release.

Derudover ses ikke, at hverken kumulative effekter samt forstyrrelse på andre udpegningsarter eller naturtyper er inddraget i afgørelsen. Afslutningsvis erindres at Fiskeristyrelsen er bundet af EU's regler også selvom de ikke præcist er medtaget i nationale regler.

I forbindelse med behandling af nærværende klage, forbeholder vi os ret til at komme med supplerende bemærkninger. Desuden gøres opmærksom på, at der er truffet tilsvarende afgørelser om tilladelse og hjemtagning af den fredede laks i Kongeåen, Ribe Å, Sneum Å, Varde Å, Vidå og Brede Å. Klagenævnet opfordres til også at vurdere disse afgørelser.

Med venlig hilsen

Dansk Akvakultur

¹ Udkast af januar 2019 Udkast til vejledning om habitatregler (vores understregning):

s.36: *Bevisbyrden omhandler således at kunne dokumentere fravær af skadelige virkninger snarere end deres forekomst, hvilket afspejler forsigtighedsprincippet.*

s. 36: *Forsigtighedsprincippet indebærer, at hvis der er videnskabeligt grundlag for rimelig tvivl om skadevirkninger, skal denne tvivl komme Natura 2000-områder til gode. Hensynet til de udpegede områder skal vægtes højest.*

s.39: *Eksempelvis vil der ikke være en negativ påvirkning af et områdes integritet, hvis ingen af naturtyperne eller arterne på udpegningsgrundlaget påvirkes negativt, eller hvis en plan eller et projekt kun vil have negativ påvirkning på lokaliteten i visuel forstand. Omvendt kan der være tale om en negativ påvirkning, hvis blot én art eller naturtype på udpegningsgrundlaget påvirkes negativt.*

² Jf. Folketingsspørgsmål nr. 705 af 3. april 2020,